

ที่ พณ ๐๖๐๙/๖๓๙๖

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ ๒๐๘๑/
วันที่ 20 ต.ค. 2558

ด.ช. ๖๐ ค.ค.ค.
สอศ 1/359
๒๐ ต.ค. ๕๘
13.55 น.

กระทรวงพาณิชย์
๕๖๓ ถ. นนทบุรี ต. บางกระสอ
อ. เมืองนนทบุรี จ. นนทบุรี ๑๑๐๐๐

๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๘

เอกสารประกอบการฉายวิดิทัศน์
ในการประชุมคณะรัฐมนตรี
ครั้งที่ ๔๒/๒๕๕๘

เรื่อง ความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (Trans-Pacific Partnership)
เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๓๓๓ ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๘
สิ่งที่ส่งมาด้วย รายละเอียดผลการประชุมและรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมรับฟังความเห็นต่อความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก

ตามหนังสือที่อ้างถึง นายกรัฐมนตรีมีข้อสั่งการในการประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๘ ให้กระทรวงพาณิชย์ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำข้อมูลเปรียบเทียบผลดีและผลเสียที่ประเทศไทยจะได้รับจากการเข้าร่วมเป็นสมาชิกความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (Trans-Pacific Partnership: TPP) รวมทั้ง สร้างความเข้าใจที่ถูกต้องให้แก่ประชาชนได้รับทราบด้วย ความละเอียดทราบแล้ว นั้น

กระทรวงพาณิชย์ขอเสนอข้อมูลเรื่อง ความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจภาคพื้น โดยสรุปได้ ดังนี้

๑. ภาพรวมความตกลง TPP

๑) สมาชิกความตกลง TPP ๑๒ ประเทศ ได้แก่ ออสเตรเลีย บรูไน แคนาดา ชิลี ญี่ปุ่น มาเลเซีย เม็กซิโก นิวซีแลนด์ เปรู สิงคโปร์ สหราชอาณาจักร และเวียดนาม

๒) มีมูลค่า GDP รวม ๑๒ ประเทศ ๒๘.๓ ล้านล้านเหรียญสหรัฐ คิดเป็น ๓๘% ของโลก ประชากรรวม ๘๐๐ ล้านคน คิดเป็น ๑๑% ของโลก

๓) ความตกลง TPP เป็นความตกลงเปิดเสรีทางเศรษฐกิจที่มีมาตรฐานสูง ครอบคลุมทั้งในด้านการเปิดตลาดการค้าสินค้า การค้าบริการ และการลงทุน ตลอดจนการปฏิรูป (Reform) และการสร้างความสอดคล้อง (Harmonization) ในกฎระเบียบทางเศรษฐกิจ

๔) สมาชิกความตกลง TPP สรุปผลการเจรจาเมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๘ มีข้อบทรวมทั้งสิ้น ๓๐ ข้อบท

๒. ประเด็นสำคัญในการเจรจา TPP

๑) การเปิดตลาดสินค้า: ครอบคลุมสินค้าทุกรายการ ในส่วนของสินค้าอ่อนไหว จะมีระยะเวลาลดภาษีนานกว่า เช่น สิ่งทอ รถยนต์

๒) การค้าบริการ: เปิดเสรีทุกสาขา ยกเว้นสาขาที่สงวนไว้

๓) การลงทุน: เปิดเสรีทุกสาขา ยกเว้นสาขาที่สงวนไว้ โดยนักลงทุนสามารถฟ้องรัฐได้ (ISDS)

๔) การเงิน: ห้ามใช้มาตรการควบคุมการไหลเข้าออกของเงินทุน และอนุญาตให้ใช้มาตรการรักษาเสถียรภาพทางการเงินได้

๕) กฎระเบียบ: ให้สะสมถิ่นกำเนิดสินค้าระหว่างประเทศสมาชิก ซึ่งอาจทำให้เกิดการเบี่ยงเบนทางการค้า (trade diversion) และมีการจัดทำ MRA ในสินค้าสำคัญ เช่น รถยนต์ อาจทำให้ย้ายฐานการผลิตขึ้นส่วนยานยนต์ และการประกอบรถยนต์

๖) ทรัพย์สินทางปัญญา: ให้มีการคุ้มครองข้อมูลยาวนานขึ้น ๕-๘ ปี ทำให้ยาที่มีราคาแพงขึ้น และให้คุ้มครองพันธุ์พืชใหม่ตามความตกลง UPOV ๑๙๙๑ ทำให้เมล็ดพันธุ์พืชบางชนิดที่มีสิทธิบัตรมีราคาแพงขึ้น

๗) แรงงานและสิ่งแวดล้อม: มีพันธกรณีที่จะต้องปฏิบัติตาม เช่น กำจัดการใช้แรงงานบังคับ เรื่อง IUU (Illegal, Unregulated, Unreported Fishing) เป็นต้น และสามารถถูกฟ้องร้องได้หากไม่ปฏิบัติตามพันธกรณี

๓. การหารือกับภาคเอกชน

เมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๘ กระทรวงพาณิชย์ ได้จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นต่อความตกลง TPP จากผู้แทนภาคเอกชน ได้แก่ คณะกรรมการร่วมภาคเอกชน ๓ สถาบัน (กกร.) สมาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สมาหอการค้าแห่งประเทศไทย และสมาคมธนาคารไทย ซึ่งส่วนใหญ่เห็นด้วยและสนับสนุนการเข้าร่วมความ ตกลง TPP โดยให้ไทยแสดงความสนใจที่จะเข้าร่วมความตกลง TPP อย่างชัดเจน เพื่อมิให้เกิดผลกระทบเชิงจิตวิทยาต่อนักลงทุน ที่อาจจะตัดสินใจย้ายฐานการผลิตเพื่อให้ได้ใช้สิทธิประโยชน์จากห่วงโซ่อุปทาน ในประเทศสมาชิกความตกลง TPP อย่างไรก็ดี เอกชนบางรายก็ยังมีข้อห่วงกังวลในบางประเด็น อาทิ สมาคมผู้ส่งออกไก่ กังวลต่อการแข่งขันกับเนื้อไก่จากสหรัฐฯ หรือในประเด็นระยะเวลาคุ้มครองข้อมูลยาที่อาจทำให้ยาราคาแพงขึ้น เป็นต้น ซึ่ง กระทรวงฯ จะดำเนินการหารือกับภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องเพื่อรับฟังความคิดเห็นต่อผู้มีส่วนได้เสียอย่างใกล้ชิดต่อไป (รายละเอียดผลการประชุมและรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย)

๔. การวิเคราะห์เบื้องต้น

๑) ไทยมีความตกลงการค้าเสรีกับประเทศสมาชิก TPP แล้ว ๙ ประเทศ ยกเว้น สหรัฐอเมริกา แคนาดา และเม็กซิโก อย่างไรก็ดี ไทยอยู่ระหว่างการเจรจาความตกลง RCEP หรือ ASEAN+๖ ประกอบด้วยประเทศคู่เจรจา ได้แก่ จีน เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และอินเดีย แม้ว่าจะมีมูลค่า GDP ที่ไม่เท่ากับประเทศสมาชิก TPP แต่ด้วยจำนวนประชากรกว่า ๓,๕๐๐ ล้านคน ทำให้ RCEP เป็นตลาดขนาดใหญ่ที่สามารถรองรับสินค้าและบริการของไทยได้

๒) ผลกระทบที่สำคัญของ TPP ต่อไทยคือ การส่งออกและการลงทุน ที่อาจเกิดการย้ายฐานการผลิต เนื่องจาก การลดภาษีและกฎด้านแหล่งกำเนิดสินค้าที่เอื้อต่อประเทศสมาชิก TPP

๓) กฎการสะสมแหล่งกำเนิดสินค้า ระหว่างประเทศสมาชิก TPP จะทำให้การส่งออกสินค้าต้นน้ำ และกลางน้ำของไทยลดลง รวมทั้งอาจเกิดการย้ายฐานการผลิตสินค้าปลายน้ำไปยังประเทศสมาชิก TPP ด้วย เช่น มาเลเซีย และเวียดนาม

๔) การลงทุน มีผลกระทบทั้งด้านจิตวิทยา และการย้ายฐานการผลิต เพราะนักลงทุนอาจต้องการย้ายไปในประเทศสมาชิก TPP เพื่อใช้ประโยชน์ด้านภาษีและแหล่งกำเนิดสินค้า

๕) ประเด็นที่ยังคงอ่อนไหวในการเจรจา อาทิ การคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่และผลกระทบต่อความหลากหลายทางชีวภาพ (Biodiversity) การค้าบริการด้านการเงิน การธนาคารและประกันภัย ประเด็นทรัพย์สินทางปัญญา การคุ้มครองสิทธิบัตรยา เป็นต้น

๕. การดำเนินการต่อไป

เพื่อลดผลกระทบดังกล่าว สิ่งที่ไทยควรดำเนินการมีดังนี้

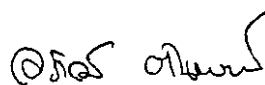
๑) ไทยควรเร่งผลักดันการเจรจา RCEP ให้เสร็จโดยเร็วที่สุด

๒) เนื่องจาก ประเทศสมาชิก TPP จะต้องดำเนินกระบวนการภายใน ซึ่งจะใช้เวลาประมาณ ๑-๒ ปี เพื่อให้ความตกลง TPP มีผลใช้บังคับ ดังนั้น ในช่วงนี้ ไทยควรมีการศึกษาข้อบทในเชิงลึกเมื่อมีการเผยแพร่ข้อบท (Text) เพื่อพิจารณาว่าไทยควรจะเข้า TPP หรือไม่ รวมทั้งศึกษาวิเคราะห์ผลกระทบ และเตรียมมาตรการรองรับและเยียวยาผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในกรณีที่จะเข้าร่วมการเจรจา และเสนอให้คณะกรรมการนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ (กนศ.) พิจารณาต่อไป

๓) ใช้โอกาสในการพบหารือระดับสูงทั้งระดับทวิภาคี และในการประชุมอื่นๆ เช่น การประชุมเอเปค เพื่อแสดงความสนใจการเข้าร่วมต่อประเทศสมาชิก TPP

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นางอริติ ดันตรารักษ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๕๐๗ ๗๓๙๕

โทรสาร ๐ ๒๕๔๗ ๕๖๑๖